

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6

Z ODDZIAŁAMI

INTEGRACYJNYMI

W PYSKOWICACH

WSTĘP

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmuje działania podejmowane przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Skierowany jest zarówno do uczniów, rodziców i nauczycieli. Zmiany na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół umiejętnego planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Misją WSDZ w Szkole Podstawowej nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Pyskowicach jest wieloetapowe przygotowanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru drogi edukacyjnej i kształtowania własnej kariery zawodowej w oparciu o możliwości, wiedzę i warunki.

PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
2. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r.)

GLÓWNE ZAŁOŻENIA WSDZ

1. wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
2. preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
3. na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
4. obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami
5. ma charakter planowych działań. Wszystkie klasy VII- VIII szkoły podstawowej objęte zostaną warsztatami grupowymi z doradztwa zawodowego oraz zajęciami indywidualnymi. Wszystkie klasy I- VI szkoły podstawowej poza obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi z zakresu kształcenia ogólnego będą miały zajęcia i spotkania z zakresu obszaru orientacji zawodowej.
6. WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU (czas i miejsce realizacji)

Program został opracowany przez doradcę zawodowego i realizowany jest wśród uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej. Działania prowadzone w ramach orientacji zawodowej zaplanowane są na cały rok szkolny.

Zarówno w pierwszym jak i w drugim półroczu prowadzone będą warsztaty zawodoznawcze, na których uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły
- młodzież zapozna się z zawodami istniejącymi na rynku pracy – uczniowie poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania
- omawiane będą przeciwwskazania zdrowotne przy wyborze zawodu

- organizowane będą wyjścia na dni otwarte do szkół ponadpodstawowych
- nauczyciele szkół średnich zapraszani będą na spotkania z młodzieżą (przedstawią oferty szkół, kierunki kształcenia, zasady naboru, zaprezentują foldery, ulotki, broszury, przedstawią pokazy multimedialne)
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w organizowaniu działań zawodoznawczych (warsztaty prowadzone przez pracowników poradni)
- kierowanie niezdecydowanych uczniów co do wyboru przyszłego zawodu lub szkoły na badania preferencji zawodowych do poradni
- ankiety – test skłonności zawodowych, test zainteresowań
- warsztaty z młodzieżą prowadzone przez doradcę (zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół, kierunkami, terminem składania kwestionariuszy, rozdanie kart z terminami, omówienie punktacji za poszczególne przedmioty, poinformowanie o dokumentach, jakie są potrzebne do przyjęcia do szkoły)
- zapoznanie uczniów z elektronicznym naborem, podanie uczniom stron internetowych z informacjami o szkołach i zasadach rekrutacji.
- działania zawarte w programie realizowane są przez doradcę zawodowego oraz nauczycieli w ramach:
- lekcji wychowawczych, lekcji przedmiotowych oraz wycieczek.

Program obejmuje następujące obszary działań:

- praca z klasą(zajęcia grupowe i Indywidualne)
- spotkania z rodzicami
- praca z nauczycielami.

Program zawodoznawczy realizowany jest w 3 blokach tematycznych:

Zadaniem modułu I jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi na pytania:

- a) Jakie są moje mocne i słabe strony?
- b) Co lubię w sobie najbardziej?
- c) Co mnie naprawdę pasjonuje?
- d) Jaki jest mój system wartości, zainteresowania i zdolności?

W module II uczniowie odpowiadają sobie na pytania:

- a) W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- b) Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- c) Co według mnie znaczy „dobra praca”? Jakie warunki musi spełniać taka praca?

W module III uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) Jaką wybrać szkołę?
- b) Czym kierować się przy wyborze szkoły?
- c) Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?

CELE GŁÓWNE ODDZIAŁ

KLASY I-VI

1) Orientacja zawodowa:

- zapoznanie z wybranymi zawodami
- kształcenie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień

KLASY VII

1) Orientacja zawodowa:

- przygotowanie do świadomego i samodzielnego wyboru etapu kształcenia i zawodu - informacje na temat systemu edukacji i rynku pracy
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień z uwzględnieniem predyspozycji zawodowych

KLASY VIII

- 1) Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
- 2) Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
- 3) Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.

- 4) Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.
- 5) Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa średniego i zawodowego.
- 6) Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
- 7) Kształtowanie szacunku do pracy.
- 8) Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO W REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez szkolnego doradcę zawodowego.
- 2) Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół).
- 3) Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- 4) Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
- 5) Wprowadzenie młodszych uczniów w tematykę doradztwa zawodowego i kształtowanie ich świadomości edukacyjnej i zawodowej.
- 6) Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy.
- 7) Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.
- 8) centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.
- 9) Organizowanie spotkań z pracodawcami, doradcami zawodowymi.
- 10) Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

FORMY REALIZACJI

1) Poradnictwo zawodowe w ramach **pracy z uczniami** obejmuje:

- Poznawanie siebie, zawodów.
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych:
- egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

Moduł I

- Poznawanie słabych i mocnych stron:
  - ankiety i testy (uzdolnienia, temperament, cechy osobowości, zdolności)
- Jaki ja naprawdę jestem? Poznaj samego siebie – warsztaty.
- Moja przyszłość – kim chcę być? Preferencje zawodowe.

Moduł II

Poznawanie zawodów

- kwalifikacja zawodów
- czas i miejsce pracy
- źródła informacji o zawodach.

Moduł III

- Planowanie kariery zawodowej uwzględniającej :
  - zdolności i umiejętności, - zainteresowania
  - osiągnięcia szkolne
  - stan zdrowia.
- Lokalny rynek pracy – spotkania z doradcami zawodowymi PUP
- Możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego (dni otwarte w szkołach).

2) Praca z rodzicami dotyczy pedagogizacji oraz sfery informacyjnej. Zajęcia dla rodziców mają na celu udzielenie im pomocy w wyborze dalszej drogi kształcenia ich dzieci. Praca z rodzicami obejmuje także:

- Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
- Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły (spotkania klasowe lub szkolne).
- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.
- Indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- Gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno zawodowej.

Moduł I

- Nawiązanie współpracy z rodzicami – zapoznanie z programem.
- „Poznaj swoje dziecko, jego potrzeby i zainteresowania” – omówienie ankiet podczas zebrań z rodzicami.

Moduł II

- Wskazówki dla rodziców pomocne w wyborze szkoły i zawodu dla swojego dziecka – rozmowa.

Moduł III

- Współpraca z rodzicami – informacje o realizacji programu.
- Informacje o szkołach i lokalnym rynku pracy – spotkanie z doradcą zawodowym, pracownikami PUP

2. Praca z nauczycielami obejmuje realizację programu i wspólne nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

- 1) Zapoznanie z programem
- 2) Diagnoza klasy
- 3) Wprowadzenie treści doradztwa do planów pracy wychowawcy
- 4) Pedagogizowanie rodziców podczas spotkań indywidualnych i zebraniach klasowych
- 5) Zaproszenie rodziców na spotkania klasowe „Ścieżki zawodowe moich rodziców” lub „Co rodzice robią w pracy?”

5. METODY PRACY

- pogadanki
- warsztaty zawodoznawcze
- spotkania zawodowe
- ankiety
- konkursy
- rozmowa doradcza
- poradnictwo indywidualne i grupowe
- lekcje wychowawcze
- wycieczki do zakładów pracy
- szkolny punkt konsultacyjny
- testy

6. EFEKTY

- 1) Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży (uczniowie znają świat pracy, samodzielnie planują ścieżkę własnej kariery zawodowej, sprawnie poruszają się po rynku pracy)
- 2) Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci
- 3) Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców (klienci wiedzą gdzie szukać informacji na temat)
- 4) świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe
- 5) Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.
- 6) Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji

Doradca zawodowy

Data utworzenia dokumentu: 1.09.2018